

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Kf.VI.39.705/2021/4.

A tanács tagjai: dr. Fekete Ildikó a tanács elnöke
dr. Remes Gábor előadó bíró

Huszárné dr. Oláh Éva bíró

A felperes: felperes1

cím1

A felperes képviselője: dr. Seres Zsuzsánna Sára kamarai jogtanácsos

Az alperes: alperes1
cím2

Az alperes képviselője: dr. Geszti Gábor kamarai jogtanácsos

A per tárgya: médiaszolgáltatási ügyben hozott 615/2020. (VI. 30.) számú határozat, mint közigazgatási cselekmény jogszerűségének vizsgálata

A fellebbezett határozat: a Fővárosi Törvényszék 105.K.706.046/2020/9. számú – kijavított – ítélete

A fellebbezést benyújtó fél: az alperes (10. sorszám alatt)

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 105.K.706.046/2020/9. számú – kijavított – ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezését nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg a felperesnek 55.000 (azaz ötvenötezer) forint másodfokú perköltséget.

A feljegyzett fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes médiahatóság a 2020. június 30-án kelt, keresettel támadott határozatával megállapította, hogy a felperes médiaszolgáltató az egyéb1 2019. december 21-én 12.19 órai kezdettel sugárzott egyéb2 című műsorszámának közzétételekor megsértette a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 20. § (9) bekezdése szerinti, a támogatott médiatartalomra vonatkozó törvényi tilalmat. Ezért a felperest 1.100.000 forint bírsággal sújtotta, és megtiltotta a jogsértő magatartás tanúsítását.

[2] Határozatának indokolásában – a bírság körében – felhívta a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 186. § (1) bekezdését és 187. § (4) bekezdését. Táblázatos formában bemutatta, hogy a felperessel szemben korábban összesen tizenegyszer, a perbeli jogsértést megelőző 365 napon belül pedig hétszer állapította meg az Smtv. 20. § (9) bekezdésének megsértését, hangsúlyozva, hogy így a jogsértés ismételtsége fennáll. Kifejtette, hogy a törvényi tilalom tizenkettedik alkalommal történő megsértése – a fogyasztói érdekekre tekintettel – nem tekinthető csekély súlyúnak (a határozat 14. oldal második bekezdése). A felperes nyilatkozatára utalással arra is rámutatott, hogy a médiaszolgáltató működését nem jellemzi jogkövető magatartás. Idézte az Mttv. 185. § (2) bekezdését, valamint 187. § (2) bekezdését és (3) bekezdés ba) pontját. A bírság mértékének megállapítása során a legutóbbi, 224/2020. (III. 17.) számú határozatban megállapított 750.000 forintos bírságösszeget vette alapul, amelyet a fokozatosság és az arányosság elvére utalva 350.000 forintra emelt. Rögzítette, hogy mérlegelési szempontként a jogsértés nem csekély súlyát és ismételtségét vette figyelembe (a határozat 15. oldal harmadik bekezdése).

A keresetlevél és a védírat

[3] A felperes keresetlevelében elsődlegesen az alperes határozatának megváltoztatását vagy annak hatályon kívül helyezését, másodlagosan a bírság 100.000 forintba mérséklését kérte.

[4] A bírság körében sérelmezte, hogy alperes az Mttv. 186. § (1) bekezdése és 187. § (4) bekezdése vonatkozásában is súlyosító körülményként vette figyelembe az ismételtséget, holott a jogsértés súlya és annak ismétlődése különböző értékelési szempontok, az alperes döntése így a kétszeres értékelés tilalmába ütközik. A jogsértés súlyát álláspontja szerint a fogyasztói érdekekre tekintettel kell megállapítani. Állította, hogy fogyasztói érdeksérelem nem történt, így esetleges jogsértése csekély súlyú. Vitatta, hogy ne lenne jogkövető, és hangoztatta, hogy az alperes a fokozatosság és arányosság elvét is megsértette.

[5] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte.

[6] Előadta, hogy a jogsértés súlyának megállapításakor nem az ismételtséget, hanem a korábbi elmarasztalásainak esetszámát, valamint a fogyasztói érdeksérelemet vette figyelembe, a fokozatosság és arányosság követelményét megfelelően érvényesítette, a felperes jogkövető magatartásának hiánya pedig az Mttv. 3. §-ából is levezethető.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[7] Az elsőfokú bíróság a 2020. november 5-én kelt, fellebbezett ítéletével az alperes határozatának a felperest bírsággal sújtó rendelkezését a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 92. § (1) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette, és az alperest e körben új eljárásra kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

[8] Ítéletének indokolásában – a bírsággal összefüggésben – megalapozottnak tartotta a felperes érvelését, amely szerint az ismételtséget az alperes a Kp. 85. § (5) bekezdésével ellentétesen, okszerűtlenül értékelte. Rámutatott: az ismételtség fogalmát az Mttv. 187. § (4) bekezdése határozza meg, a 187. § (2) bekezdése pedig a jogsértés súlyát és annak ismételtségét – amely alatt a (4) bekezdésnek megfelelő ismételtség értendő – két különböző mérlegelési szempontként nevesíti. Az alperesi határozat 14. oldal második és a 15. oldal harmadik bekezdéseinek egybevetése alapján rögzítette, hogy az alperes az ismételtség mellett – amely alapján a tizenkettőből hét volt releváns – a jogsértés súlyát a fogyasztói érdekekre tekintettel a tizenkettedik alkalom miatt is figyelembe vette. A fogyasztói érdekek mibenlétét ugyanakkor a határozatában nem konkretizálta, amelyből következően a jogsértés nem csekély súlyát a fogyasztói érdekekre való általános hivatkozás alapján nem megfelelően indokolta. A tizenkettedik alkalom pedig szükségképpen magában foglalja azt a hét jogsértést

is, amelyekre az ismételtséget a 187. § (4) bekezdése alapján már figyelembe vette, ezért e hét korábbi jogsértés a perbeli jogsértés tárgyi súlyát okszerűen – ugyanazon tény kétszeres értékelése okán – nem befolyásolhatja. Azáltal, hogy az alperes a tizenkettedik alkalmat a jogsértés súlya és részben a jogsértés ismételtsége körében is a felperes terhére értékelte, mérlegelési jogkörének gyakorlását az ügy érdemére kihatóan megsértette. Rögzítette, hogy a jogkövetés hiányát az alperes ugyancsak az ismételtséget is magában foglaló súlyosság körében állapította meg, így e szempont önálló mérlegelési szempontként ténylegesen nem jelent meg döntésében. Arra tekintettel továbbá, hogy a bírság szankció körében megállapított alperesi jogszabálysértés az arányosság és fokozatosság elvének érvényesülését is közvetlenül érinti, az Mttv. 185. § (2) bekezdésére kiterjedő felperesi érvelést külön már nem értékelte.

[9] A megismételt eljárásra nézve meghagyta, hogy az alperesnek a bírság összegét 1.100.000 forintnál alacsonyabb összegben kell meghatároznia, szem előtt tartva, hogy a jogsértés súlyosságát nem befolyásolja az a hét korábbi jogsértés, amelyet az ismételtség körében egyébként jogszerűen vett és vehet figyelembe.

[10] Az elsőfokú bíróság a Kúria Kf.VI.39.209/2021/2. számú végzésében foglalt felhívás alapján a 2021. február 16-án kelt 13. sorszámú végzésével az ítélet jogorvoslati záradékát kijavította, tájékoztatást adva az ítélet elleni fellebbezés lehetőségéről.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[11] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet részbeni megváltoztatásával a kereset teljes egészében történő elutasítását kérte, másodsorban az ítélet hatályon kívül helyezése, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítása iránt terjesztett elő kérelmet.

[12] Elsődlegesen kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét – álláspontja szerint tévesen – kizárta. Úgy vélte, hogy a bíróság – a kétszeres értékelés és a fogyasztói érdekek értékelése – körében tett megállapításaival az elsőfokú bíróság megsértette a Kp. 85. § (5) bekezdését és az Mttv. 187. § (2) bekezdését. Az ítéletet iratellenesnek tartotta, mert nem tizenkét korábbi jogsértés történt, hanem tizenegy. Hivatkozott az Mttv. kommentárjára, valamint az Alkotmánybíróság 3020/2017. (II. 17.) AB határozatára. Kifejtette: nem a számosságot, az ismételtséget értékelte kétszer, a határozat 14. oldal második bekezdésében mindössze arra utalt, hogy a tizenkettedik alkalommal is ugyanazon a jogalapon és tárgykörben elkövetett jogsértés a fogyasztói érdekekre tekintettel nem csekély súlyú. A bírságösszeg emelésének indokaként hivatkozott arra, hogy bár az ismételtség megállapításához 365 napon belül egy alkalommal elkövetett jogsértés is elegendő, azonban a felperes ezen időszak alatt a nyolcadik alkalommal sértette meg az Smtv. 20. § (9) bekezdését. Álláspontja szerint azonban ez sem tekinthető kétszeres értékelésnek. Hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 104.K.701.142/2020/7. számú ítéletére, mint amely a perbelivel lényegében egyezően indokolt határozata elleni felperesi keresetet elutasított.

[13] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Perköltséget számított fel.

[14] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyes indokok alapján döntött a bírságot kiszabó rendelkezés megsemmisítéséről. Kifejtette: az alperes fellebbezésében hivatkozott AB határozat az Mttv. 156. §-ával összefüggésben született, a perbeli esetben azonban nem eljárási bírságról van szó. Hangsúlyozta, hogy a csekély súly kérdése nem függ az ismétlődéstől. Az alperesi határozat 14. oldal második bekezdése a magyar nyelv szabályai szerint úgy értelmezhető, hogy az alperes a jogsértés csekély súlyát éppen a tizenkettedik alkalommal történt jogsértésre alapozta. Nézete szerint a Fővárosi Törvényszék ítélete precedensként nem szolgál.

A Kúria döntése és jogi indokai

[15] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem alapos.

[16] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta.

[17] Az elsőfokú bíróság ítélete elleni fellebbezés lehetőségével kapcsolatban a Kúria a Kpkf.VI.39.815/2020/2. számú végzésében egyértelműen állást foglalt, az elsőfokú bíróság az ítélet jogorvoslati záradékát ennek megfelelően javította, az alperes ítélet elleni fellebbezésének felterjesztésére pedig sor került, így azt a Kúria a jelen eljárásban érdemben vizsgálhatta.

[18] Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének érdemét tekintve a fellebbezésében kizárólag a bírsággal kapcsolatos rendelkezést sérelmezte, így a Kúria az ítéletnek a keresetet ezt meghaladóan elutasító rendelkezését nem érinthette. A bírság körében ugyanakkor megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás és jogszabályi rendelkezések alapján helyes jogi következtetést vont le, érdemi döntésével a Kúria is egyetértett. Az alperes a fellebbezésében olyan érvet nem hozott fel, amely az ítélet e részében történő megváltoztatását vagy hatályon kívül helyezését indokolta volna.

[19] A Kp. 85. § (5) bekezdése szerint mérlegelési jogkörben megvalósított közigazgatási cselekmény jogszerűsége körében a bíróság azt is vizsgálja, hogy a közigazgatási szerv hatáskörét a mérlegelésre való felhatalmazásának keretei között gyakorolta-e, a mérlegelés szempontjai és azok okszerűsége a közigazgatási cselekményt tartalmazó iratból megállapíthatóak-e. Az Mttv. 187. § (2) bekezdése értelmében az alperesnek a jogkövetkezményt – a jogsértés jellegétől függően – a jogsértés súlyára, a jogsértés ismételtségére, folyamatosságára, időtartamára, a jogsértéssel elért vagyoni előnyre, valamint a jogsértéssel okozott érdeksérelemre, az érdekséreelmet szenvedett és veszélyeztetett személyek számára, illetve a jogsértéssel okozott kárra, személyiségi jogsérelemre és a jogsértés piacra gyakorolt hatására, továbbá az egyedi ügyben értékelhető egyéb szempontokra tekintettel kell megállapítania. A perbeli esetben az alperesi határozat egyértelműen tartalmazza, hogy az alperes mérlegelési szempontként a jogsértés nem csekély súlyát és ismételtségét vette figyelembe (15. oldal harmadik bekezdés).

[20] Az ismételtség körében a határozatban szereplő táblázat adatait a felperes sem vitatta, az alapján kétségtelen, hogy az alperes a felperessel szemben korábban összesen tizenegyszer, a perbeli jogsértést megelőző 365 napon belül pedig hétszer állapította meg az Smtv. 20. § (9) bekezdésének megsértését. A számszerűséggel kapcsolatban az elsőfokú bíróság ítéletében szereplő, fellebbezésben kifogásolt tévedésnek (tizenkét korábbi jogsértés a tizenegy helyett) nem volt ügydöntő jelentősége, hiszen a megismételt eljárásra adott iránymutatás is – helyesen – a perbeli jogsértést megelőző 365 napon belüli hét jogsértés figyelembevételét teszi lehetővé az ismételtség körében, az Mttv. 187. § (4) bekezdésének megfelelően.

[21] Az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, hogy az Mttv. 187. § (2) bekezdésének alkalmazásában a jogsértés súlya annak ismételtségétől független, önálló mérlegelési szempont, ezt valójában a határozat hivatkozott 15. oldal harmadik bekezdése is ekként tartalmazta. A perbeli jogsértés súlyáról a határozat úgy szól, hogy az Smtv. 20. § (9) bekezdésének tizenkettedik alkalommal történő megsértése – a fogyasztói érdekekre tekintettel – nem tekinthető csekély súlyúnak (14. oldal második bekezdés). Ez a megfogalmazás pedig okkal adott alapot az elsőfokú bíróságnak arra a következtetésre, hogy az alperes ugyanazon tény – a jogsértés súlya és annak ismételtsége tekintetében is, tehát – kétszeresen, ezáltal a ne bis in idem elvét sértő módon értékelte. A fellebbezésben az Mttv. kommentárjából, valamint az Alkotmánybíróság 3020/2017. (II. 17.) AB határozatából vett általános idézetek, valamint az alperes utólagos magyarázata e megállapítás megalapozottságát nem tette kétségessé.

[22] Emellett azt is helyesen tartotta jogszabálysértőnek az elsőfokú bíróság, hogy a jogsértés súlya szempontjából a fogyasztói érdekekre az alperes csupán általánosságban utalt, de azok mikénti figyelembevételét közelebbről nem jelölte meg. Kétségtelen, hogy a bírságkiszabásról szóló döntésében az alperesnek széleskörű mérlegelési jogköre van, azonban ez nem mentesíti a hatóságot az indokolási kötelezettsége alól. A mérlegelésben szerepet játszó körülményekről, azok értékeléséről be kell számolnia, ezáltal pedig biztosítania a mérlegelési jogkörében hozott határozatrész jogszerűségének kontrollálhatóságát, az érdemi bírósági felülvizsgálat lehetőségét. Egy jogsértés súlyának fokát a jogalkalmazó hatóságnak egyedileg, számos tényezőre tekintettel kell megítélni. A jogsértés súlyát nagymértékben annak káros következményei határozhatják meg: minél súlyosabb következménnyel jár egy jogsértés, annál jelentősebb a tárgyi súlya. Van olyan káros következmény, amely nem mérhető, nagyságát mennyiségileg nem lehet meghatározni, de az általában megállapítható, hogy enyhe, közepes vagy súlyos fokú. A perbeli esetben megállapított felperesi jogsértés fogyasztói érdekekre gyakorolt konkrét hatását az alperes a határozatában nem mutatta be, nem részletezte, a következményeket, s azok mértékét nem azonosította. Valójában még azt sem rögzítette, hogy a jogsértés „nem csekély súlya” a bírságkiszabást álláspontja szerint milyen irányban – enyhítő, avagy súlyosító körülményként – befolyásolja. E kérdésben az alperesi mérlegelő tevékenység helyessége érdemben nem is volt vizsgálható.

[23] Az elsőfokú bíróság a fentiek alapján, a Kp. 85. § (5) bekezdésének tükrében alappal állapította meg a mérlegelési jogkör gyakorlását biztosító Mttv. 187. § (2) bekezdésének alperes általi megsértését. Amint arra a felperes a fellebbezési ellenkérelmében is hivatkozott, az elsőfokú bíróságot a határozata meghozatalában a fellebbezésben említett törvényszéki ítélet nem kötötte (Kp. 85. § (6) bek.).

[24] Minderre tekintettel a Kúria az elsőfokú bíróság – kijavított – ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezését nem érintve, fellebbezett rendelkezését a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

[25] *Mérlegelési jogkörben megvalósított közigazgatási cselekmény csak akkor lehet jogszerű, ha a közigazgatási szerv hatáskörét a mérlegelésre való felhatalmazásának keretei között gyakorolta, továbbá a mérlegelés szempontjai és azok okszerűsége a közigazgatási cselekményt tartalmazó iratból megállapíthatóak.*

Záró rész

[26] A Kúria a fellebbezést a Kp. 107. § (1) bekezdése, valamint a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III. 6.) Korm. rendelet 36. § (1) és (7) bekezdései alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[27] A felperes költségeinek megfizetésére a sikertelenül fellebbező alperes a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján köteles. A Kúria a másodfokú perköltség viseléséről, összegéről a Pp. 82. § (1)-(3) bekezdéseire, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletben foglaltakra is figyelemmel döntött, megállapítva, hogy a felszámítás a jogszabályoknak megfelelő és arányos volt.

[28] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű, 88.000 forint összegű fellebbezési illeték viselésére az alperest az Itv. 4. § (1) bekezdésére, valamint 5. § (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel – teljes személyes illetékmentessége folytán – nem lehetett kötelezni, így az a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[29] A Kúria által hozott határozat ellen felülvizsgálatnak a Kp. 116. § d) pontja alapján nincs helye.

Budapest, 2021. április 13.

dr. Fekete Ildikó s.k.

a tanács elnöke

dr. Remes Gábor s.k.

előadó bíró

Huszárné dr. Oláh Éva s.k.

bíró